Narážeč/narážečka (kód: 21-069-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo průmyslu a obchodu
Skupina oborů: Hornictví a hornická geologie, hutnictví a slévárenství (kód: 21)
Týká se povolání: Horník v ostatních důlních činnostech
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Kontrola zařízení nárazišť svislé dopravy	3
Vydávání návěští pro provoz těžního zařízení svislé dopravy	3
Obsluha dopravních a strojních zařízení v dole	3
Doprava osob jámou	3
Doprava břemen nadměrné hmotnosti a rozměrů jámou	3
Vedení provozních záznamů	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 21.10.2022

Kritéria a způsoby hodnocení

Kontrola zařízení nárazišť svislé dopravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zařízení nárazišť v dole, vysvětlit účel a funkci jednotlivých zařízení	Ústní ověření
b) Ověřit provozuschopnost zařízení nárazišť v dole	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vydávání návěští pro provoz těžního zařízení svislé dopravy

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat jednotlivé návěštní zařízení v dole a vysvětlit jejich funkci	Ústní ověření
b) Vysvětlit význam návěstí ve svislé dopravě v dole	Ústní ověření
c) Popsat zařízení a zásady pro komunikaci se strojníkem těžního stroje	Ústní ověření
d) Předvést používání návěštních zařízení v dole	Praktické předvedení

Je třeba splnit všechna kritéria.

Obsluha dopravních a strojních zařízení v dole

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zásady bezpečnosti při obsluze zařízení náraziště v dole	Ústní ověření
b) Obsluhovat zařízení nárazišť v dole při provozu (dvířka dopravních nádob, aretační zařízení v dopravní nádobě a nárazištích, zátyňová dvířka, sklápěcí můstky, zatažení materiálu do prostoru náraziště, vzduchové vrátky)	Praktické předvedení

Je třeba splnit obě kritéria.

Doprava osob jámou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat zásady bezpečnosti při provádění dopravy osob v dole dle Řádu o jízdě na laně v dole	Ústní ověření

Je třeba splnit toto kritérium.

Doprava břemen nadměrné hmotnosti a rozměrů jámou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Definovat břemena nadměrné hmotnosti a rozměrů dle platné legislativy	Ústní ověření
b) Popsat možné způsoby dopravy břemen nadměrné hmotnosti a rozměrů v dole a zásady bezpečného provádění dopravy břemen nadměrné hmotnosti a rozměrů v dole	Ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Vedení provozních záznamů

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyplnit výkaz o provedené práci narážeče	Praktické předvedení

Je třeba splnit toto kritérium.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.
Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO). Zdravotní způsobilost je vyžadována.
Další podmínky stanoví Vyhláška Českého báňského úřadu č. 415/2003 Sb., kterou se stanoví podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci a bezpečnosti provozu při svislé dopravě a chůzi.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

a) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele praktického vyučování, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.
b) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na hornictví nebo strojírenství a alespoň 5 let odborné praxe v řídících činnostech v oblasti hornictví nebo ve funkci učitele odborných předmětů, z toho minimálně jeden rok v období posledních dvou let před podáním žádosti o autorizaci.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba musí být držitelem oprávnění k hornické činnosti nebo činnosti prováděné hornickým způsobem podle věty první § 5 odst. 2 zákona č. 61/1988 Sb.,

o hornické činnosti, výbušninách a o státní báňské správě, ve znění pozdějších předpisů.

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Žádost o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo průmyslu a obchodu, www.mpo.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

- zkouška bude probíhat v reálném prostředí náraziště těžní jámy hlubinného dolu a na školicím pracovišti na povrchu

Požadavky na materiálně-technické zázemí

- nárazniště těžní jámy vybavené podzemním (u slepých jam a šibíků) zařízením pro dopravu materiálu a osob
- školicí pracoviště na povrchu vybavené příslušnými dokumenty (schéma dopravní nádoby, Řád o jízdě na laně, schéma zařízení nárazišť)

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí zajistit, aby pracoviště byla uspořádána a vybavena tak, aby pracovní podmínky pro realizaci zkoušky z hlediska BOZP odpovídaly bezpečnostním požadavkům a hygienickým limitům na pracovní prostředí a pracoviště.

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání nejméně po dobu 5 let ode dne podání žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Celková doba přípravy na zkoušku (včetně případných časů, kdy se uchazeč připravuje během zkoušky) je 60 až 80 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro těžbu a úpravu nerostných surovin ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
OKD, a.s.
DIAMO,s.p.
Těžební unie